

CZARNOGÓRA STAWIA NA ŚMIGŁOWCE BELL. ZASTĄPIĄ GAZELLE

Czarnogóra stanie się pierwszym wojskowym użytkownikiem lekkich śmigłowców Bell 505 Jet Ranger X. Pierwsza maszyna zostanie dostarczona już w lipcu 2020 roku, natomiast kolejny na początku przyszłego roku. Wartość zakupu dwóch maszyn wraz ze wsparciem i szkoleniem to 3,267 mln euro. Docelowo Czarnogóra chce pozyskać co najmniej cztery śmigłowce tego typu.

Zawierając umowę za pośrednictwem Canadian Commercial Corporation (CCC) siły zbrojne Czarnogóry staną się pierwszym na świecie użytkownikiem wojskowym śmigłowców Bell 505 Jet Ranger X. Jest to nowy, lekki śmigłowiec firmy Bell, produkowany od 2016 roku a od 2018 roku oferowany odbiorcom militarnym. Maszyny dedykowane są do zadań szkolno-treningowych oraz patrolowych, ale dotąd klientami były służby mundurowe oraz użytkownicy cywilni.

Jeden cywilny egzemplarz Bell 505, pochodzący z oferującej szkolenia lotnicze firmy Heli Protection Europe był prezentowany w kwietniu 2019 roku w bazie lotniczej Golubovci. Już wówczas minister obrony Czarnogóry Predrag Boskovic oświadczył, że niebawem nowoczesne maszyny zastąpią pozostające w służbie, trzydziestoletnie śmigłowce SOKO SA341 Gazelle (francuskie maszyny Aérospatiale SA 341 Gazelle, wyprodukowane na licencji w Jugosławii). Oficjalnie Czarnogóra posiada 12 tych śmigłowców w siłach zbrojnych, jednak realnie zdolnych do lotu jest nie więcej niż 6, z czego 4 utrzymywane w gotowości operacyjnej. Planowana jest ich eksploatacja nie dłużej niż do 2030 roku.

Czytaj też: [Farnborough 2018: Szkolny śmigłowiec Bell 505 dla wojska](#)

Docelowo do bazy lotniczej Golubovci powinny trafić co najmniej 4 śmigłowce Bell 505, które planuje pozyskać ministerstwo obrony narodowej. Pierwsza z dwóch zakupionych obecnie maszyn ma zostać dostarczona w ekspresowym tempie, gdyż w lipcu 2020. Kolejna zostanie przekazana w pierwszym kwartale 2021 roku.

Decyzja o wyborze właśnie maszyn Bell 505 jest o tyle logiczna, że Eskadra Śmigłowcowa Wojsk Powietrznych Czarnogóry stacjonująca w Golubovci posiada już na wyposażeniu trzy śmigłowce Bell 412EPI, zakupione w 2017 roku za sumę 29,9 mln euro. Jeden z nich można zobaczyć na zdjęciu we wspólnym locie z prezentowanym w kwietniu 2019 roku Bell 505, którym opatrzona jest ta informacja.

Śmigłowce typu Bell 505 Jet Ranger X osiągają prędkość przelotową 232 km/h i mogą zabierać na pokład do pięciu osób, przy ciężarze użytecznym 680 kg. Zasięg maksymalny tego typu maszyn to 667 km. Napęd stanowi silnik turbinowy Turbomeca Arrius 2R z cyfrowym sterowaniem FADEC. Kabina wyposażona jest w wyświetlacze wielofunkcyjne i zdwojone układy sterowania. Ta lekka maszyna powstała jako następcą legendarnych, jednosilnikowych śmigłowców Bell 206 Jet Ranger, ale też po to, aby konkurować w segmencie maszyn szkolnych z popularnymi Robinsonami R44 i R66.

Pozyskanie pierwszego wojskowego klienta jest istotnym osiągnięciem dla tej konstrukcji.